

JUDr. Vilém Knoll, Ph.D.
katedra právních dějin

Posudek na rigorózní práci

**Mgr. Václav Peš, *Právní úprava držení a nošení zbraní
v historickém vývoji, Plzeň 2020, 166 s.***

Předložená práce stojí na pomezí právních dějin a platného práva. Snaží se postihnout vývoj právní úpravy držení a nošení zbraní, zejména pak zbraní palných, od středověku do současnosti. Výrazně větší část (s. 9–102) je však věnována problematice do roku 1989, menší část (s. 103–139) pak úpravě po roce 1989.

Svou práci autor rozdělil do šesti základních částí, doplněných úvodem, závěrem, anglickým resumé, seznamem zkratk a seznamem použitých pramenů. Po představení základních pojmů v první kapitole jsou následující kapitoly členěny na základě chronologického hlediska. Postupně jsou jednotlivé kapitoly věnovány vývoji právní úpravy do vydání zbrojního patentu z roku 1852 a následně pak postupně právní úpravě v letech 1852 – 1939, 1939 – 1945, 1945 – 1989 a 1989 – 2020. Jednotlivé kapitoly jsou pak dále členěny na podkapitoly.

Užitá struktura práce je logická a vzhledem ke zpracovávanému tématu vhodně zvolená. Vychází z větší části z politického vývoje, na který však současně – a jistě ne náhodou – do velké míry reaguje právě vývoj právní úpravy držení a nošení zbraní. Práce je tematicky relativně sevřená, autor dokázal udržet hlavní linku a zůstal na rovině správního práva, související trestněprávní problematiku, která nabízí řadu zajímavých podnětů i příkladů z praxe, přitom v omezené míře vhodně zmiňuje. Pokud by se jí však věnoval blíže, rozsah práce by neúměrně narostl.

Práce jako celek je zdařilým přehledem vývoje právní úpravy držení a nošení zbraní, zejména pak počínaje vydáním zbrojního patentu v roce 1852, kterému autor

citována i další relevantní literatura. Obdobně vedle českého Obnoveného zřízení zemského mohlo být v práci citováno i tam zmiňované zřízení moravské (s. 29). Na v práci užitý zdroj je v textu až na výjimky řádně odkazováno. Nedostatečně je citována například Brandlova edice Knihy Drnovské (s. 26–27, pozn. č. 73–75), kdy nejsou uvedeny strany. Odkazy pak postrádáme například u citovaných výroků Heinricha Himmlera (s. 79) či George Orwella (s. 149). Není jasné, proč autor užívá nesystematicky obě edice Zřízení o ručnicích, tedy starou edici bratří Jirečků a moderní kritické edici Petra Kreuze a Ivana Martinovského, aniž by to dostatečně zdůvodnil (s. 21–24). Na místě by bylo užívat novější edici, podle které by pak měly být uváděny také články Zřízení. Rozdílnost číslování pasáží v jednotlivých edicích jednoho pramene je běžná, obvykle autory novější edice vysvětlená a nezdělaná řešená i konkordanční tabulkou. Při práci s pramenem tak nečiní problémy. Výsledný efekt působí, jako by šlo o převzaté citace. Obecně lze shrnout, že by práci prospěla pečlivější korektura poznámkového aparátu.

Přes uvedenou řadu připomínek práci považuji, zejména pokud jde o pasáže věnované moderní historii, za zdařilou a postihující vývoj pojednávané právní úpravy. Připouštím ji proto k obhajobě.

3

Témata k obhajobě:

Držení a nošení zbraní ve středověkých městech.

Jak bylo řešeno velké množství vojenských zbraní, které se dostaly do rukou obyvatelstva po skončení druhé světové války?

Hromadný zbrojní průkaz a jeho případná obdoba v historii.

Plzeň 24. listopadu 2020

Posudek na rigorózní práci

Právní úprava držení a nošení zbraní v historickém vývoji

Předložená práce se zabývá právní úpravou držení a nošení zbraní na území našeho státu od středověku po současnou dobu. Práce je tvořena úvodem, šesti hlavními kapitolami, závěrem, resumé a seznamem literatury a pramenů.

V první kapitole autor věnuje pozornost terminologickému vymezení klíčových pojmů – zbraň, střelná zbraň, palná zbraň atd. Především zde upozorňuje na to, že pojem „zbraň“ nemá jednotnou definici a je toho názoru, že za zbraň lze považovat téměř jakýkoliv předmět, aniž by bylo třeba dále uvažovat, jaký je jeho skutečný účel.

V druhé kapitole se zaměřil již na právní úpravu držení a nošení zbraní zakotvenou v městském a zemském právu. V případě městského práva poukázal na různorodou podobu právní úpravy držení a nošení zbraní ve městech. Správně pak zastává názor, že i kodifikace městského práva v podobě Koldínova zákoníku tuto výše uvedenou různorodou právní úpravu nezměnila a týkala se této problematiky pouze okrajově.

Úprava držení a nošení zbraní byla tak stále více upravována na úrovni práva zemského. Náznaky regulace držení a nošení zbraní jsou již patrné ve Vladislavském zřízení zemském. Více pak úpravu zbraní zaznamenáváme ve smlouvě Svatováclavské a smlouvě O ručnicích, které se pak staly nedílnou součástí Zemského zřízení.

Ve třetí kapitole se zabývá právní úpravou držení a nošení zbraní v období 1852 až 1939. Roku 1852 došlo k vydání zbrojního patentu (císařský patent č.223/1852 ř.z.), představujícího výrazný mezník v oblasti právní úpravy držení a nošení zbraní, neboť zbrojní patent sjednotil předcházející roztržitou právní úpravu. Tento právní předpis zůstal v platnosti i po vzniku Československé republiky na území českých zemí a Moravy. K jeho zrušení došlo až na základě zákona č. 162/1949 Sb., o zbraních a střelivu. Autor zde provádí velmi podrobný juristický rozbor tohoto právního předpisu.

V další čtvrté kapitole byla pozornost zaměřena na právní úpravu držení a nošení zbraní v období 1939-1945. Zde se autor zaměřil zejména na nařízení vydané na území tehdejšího Protektorátu Čechy a Morava z 15. března 1939, které upravovalo problematiku střelných zbraní a střeliva a nařízení ze dne 1. srpna 1939, které ještě podrobněji řešilo výše uvedenou problematiku. Obě nařízení měla společnou snahu odzbrojit domácí obyvatelstvo.

V následné páté kapitole, zaměřené na období 1945 až 1989, předkládá jednotlivé právní předpisy v tomto období vydané. Obdobně jak v období Protektorátu, tak i v tomto období se projevila snaha ze strany vládnoucí garnitury, aby došlo k zamezení přístupu ke zbraním těm osobám, které byly z pohledu tehdejšího režimu nespolehlivé.

V šesté kapitole sledující období 1989 až 2020 opět autor zaměřil pozornost na jednotlivé právní předpisy týkající se držení a nošení zbraní a provádí jejich juristický rozbor. V této kapitole zároveň také neopomněl představit problematiku držení a nošení zbraní v právu Evropské unie. Zabývá se zde přijatou směrnicí Evropského parlamentu a Rady EU a dále na její následnou novelizaci, která vyvolala rozsáhlou diskusi, a i výraznou reakci ze strany představitelů našeho státu na předmětnou novelu směrnice.

Závěr:

S ohledem na aktuálnost této problematiky bylo téma této práce zvoleno velmi dobře. Cíle, které si autor ve své práci stanovil, zejména provedení analýzy a zhodnocení dosavadní právní úpravy týkající se zbraní, byly zvládnuty. Zpracování daného tématu považuji za velmi zdařilé. Autor předložil dostatečný počet literatury a pramenů. Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Jaké byly stanoveny tresty za neoprávněné držení zbraně dle nařízení z 1. srpna 1939?

V Lovosicích, dne: 14. září, 2020
Ph.D.

doc. JUDr. Antonín Lojek,